

Decentralisering af svømmeundervisningen

Kort resumé: Forslaget indebærer en decentralisering af ansvaret for svømmeundervisningen i Børne- og Ungdomsforvaltningen (BUF). Med forslaget investeres der i kompetenceudvikling af skolelærere, så skolerne selv kan bemande svømmeundervisningen, mens den centrale enhed Svømmeskolen nedlægges. Investeringsforslaget giver en effektivisering på 5,7 mio. kr.

Fremstillende forvaltning: Børne- og Ungdomsforvaltningen

1. Beskrivelse af forslag (fremgangsmåde og effekt)

Som noget særligt i forhold til andre kommuner har København centraliseret svømmeundervisningen i en bydækkende enhed, kaldet Svømmeskolen, der er placeret på Bellahøj Skole. Skolen har en række svømmelærere ansat, planlægger undervisningen samt koordinerer halleje og busdrift i forbindelse med kørsel til svømmeundervisning i samarbejde med de øvrige skoler i København.

Forslaget går ud på at lukke Svømmeskolen, så de enkelte skoler – ligesom det er tilfældet i de fleste andre kommuner – får det fulde ansvar med afvikling af undervisningen, mens opgaven med koordinering af bus og svømmehaller placeres centralt i forvaltningen. Skolerne får ekstra midler, så de har mulighed for selv at opkvalificere svømmeundervisere og planlægge svømmeundervisningen.

Svømmeskolen har 12 fastansatte svømmelærere, der bidrager til skolernes svømmeundervisning. For at opfylde sikkerhedskravene i svømmeundervisningen skal der være en lærer, der opfylder kravene til livredning og håndtering af genoplivningsudstyr for hver påbegyndte 15. elev. Ofte stiller de fleste skoler tilstrækkeligt med egne lærere til rådighed for at afvikle undervisningen. Skolerne supplerer med lærere fra Svømmeskolen, men der er også skoler, der kun bruger deres egne svømmelærere. Det er ikke alle skoler, der har tilstrækkeligt med uddannet personale. Den kompetence stiller Svømmeskolens lærere med.

Skolerne får allerede i dag gennem deres budgettildeling midler til, at der kan være tilstrækkelig med lærere fra skolen med til svømmeundervisningen. Dermed er der ofte flere lærerressourcer til stede, end der reelt er behov for – og lærerne fra svømmeskolen vil i en del tilfælde være en "ekstra"-lærer i forhold til at gennemføre undervisningen. Ved at tildele midler til kompetenceudvikling af skolernes egne lærere i form af svømmelæreruddannelse, har de dermed muligheden for at kunne varetage denne opgave selv. Konsekvensen af forslaget bliver dermed, at der på en række skoler vil være færre lærere til at afvikle svømmeundervisningen, men det vil stadig være et tilstrækkeligt antal lærere, og de vil have den rette uddannelse.

På Svømmeskolen inkluderer svømmelærernes opgaver blandt andet forberedelse, planlægning og undervisning af eleverne. Deres erfaring og ekspertise er afgørende for at sikre en kvalificeret og sikker svømmeundervisning. Ved at investere i kompetenceudvikling til skolernes egne lærere i form af svømmeuddannelse, garanteres en vedvarende kvalificeret undervisning af eleverne.

Når undervisningen varetages af skolerne selv, har det potentiale til at skabe en trygkere atmosfære for visse børn, da de allerede er fortrolige med personalet fra deres egen skole. Dette muliggør også direkte kommunikation mellem forældre og både ledere samt svømmelærere, hvilket fremmer en mere effektiv dialog. På denne måde vil forældre kun have én ledelse at interagere med vedrørende deres eget barn.

For at kunne fortsætte svømmeundervisningen, skal der investeres i opkvalificering af lærerne på skolerne, der skal kunne varetage svømmeundervisningen. Derfor tildeles skolerne midler gennem BUF Akademi til ekstra kompetenceudvikling af lærere, der skal undervise i faget. Det vurderes, at der er et behov for fire lærer pr. skole, der kan varetage svømmeundervisningen. Dette er beregnet ud fra antal af 4. og 5. klasser i Københavns Kommune, som ofte er de klassetrin, der har svømmeundervisning. Nogle skoler vil allerede have mulighed for at levere de nødvendige kompetencer, samtidig med der vil være andre skoler, der ikke kan.

INVESTERINGSFORSLAG

OFS 2023-2024

For at sikre en stabil organisering omkring svømmeundervisningen på skolerne planlægges en gradvis udfasning af Svømmeskolen og de nuværende svømmelærere. Fra skolestart august 2025 vil der være en reduktion i antallet af de nuværende svømmelærere, hvor seks ud af de 12 vil blive afskediget, mens de sidste seks svømmelærere tilbydes ansættelse indtil juli 2026.

I forbindelse med udarbejdelse af forslaget er en række skoleledere blevet spurgt om, hvad der skal til for at løse opgaven, så den nye organisering kan fungere i dagligdagen. Nogle fremhævede behov for kompetenceudvikling og midler til at sikre varig drift. Flertallet pegede på, at der fortsat vil være behov for en central koordinering af adgang til svømmehaller og buskørsel for skolerne, som skal koordineres med skemaplanlægningen. Den opgave, der nu er hos Svømmeskolen, vil derfor blive forankret centralt i forvaltningen. På den måde påvirkes skolen ikke med en ekstra administrativ opgave.

De nuværende udgifter forbundet med buskørslen til svømmehaller vil som udgangspunkt være de samme efter den nye model er implementeret. Derfor er der ikke indregnet en ændring i økonomien vedr. kørsel. Der er udarbejdet et særskilt effektiviseringsforslag, hvor kørslen reduceres ved at udvide kilometergrænsen for, hvornår elever transporteres i bus, eller selv skal gå/cykle til svømning.

2. Økonomi

Effektivisering

Ved at nedlukke Svømmeskolen på Bellahøj og placere ansvaret for svømmeundervisningen på skolerne opnås en varig effektivisering på 12 årsværk i forbindelse med svømmelærere. Der er indregnet en stigende profil i 2025 og 2027, hvor der i august 2025 er regnet med opsigelse af seks svømmelærere. I 2026 er der medregnet en besparelse for seks hele stillinger, samt seks stillinger med 5/12-effekt, så det følger skoleåret.

Varige drift

Forventningen er, at alle de påkrævede lærere vil være fuldt uddannede i august 2026. Skoleledere har fremhævet, at der er behov for varige midler, så der sikres vedvarende svømmekompetencer, f.eks. ved udskiftning af lærere. Der afsættes 1,2 mio. kr. permanent til skolerne fra 2027, der placeres i BUF Akademi.

De administrative udgifter, der er forbundet med Svømmeskolen, udgør i dag 0,5 mio. kr. Det er vurderingen, at halvdelen af disse midler skal fastholdes til fremtidige administrative opgaver forbundet med svømmeundervisningen. Det drejer sig om 270.000 kr. til koordinering af bus og svømmehaller. De vil fremadrettet placeres centralt i forvaltningen.

Investering

Alle investeringsmidlerne holdes fra et centralt budget, der øremærkes svømmeundervisning. Da der er stor variation i, hvor mange svømmelærere de forskellige skoler har brug for, administreres midlerne centralt for at sikre, at de skoler, der har behov for midlerne, tildeles dem.

For at opretholde svømmeundervisningen i København er det afgørende at tilføre skolerne ekstra ressourcer. Dette indebærer opkvalificering af flere lærere med svømmeuddannelse og livredderkursus. Der er 68 skoler, der har svømmeundervisning, og det vurderes, at der er et behov for fire lærere pr. skole for at håndtere svømmeundervisningen. Halvdelen af lærerne sendes på uddannelse i første halvår af 2025 og den resterende halvdel i første halvår af 2026. Dette betyder, at alle skoler forventes at være klar til at varetage svømmeundervisningen fuldt ud med i gennemsnit fire uddannede lærere fra august 2026. Til svømmeuddannelsen og livredderkursus er der estimeret 4 mio. kr. for fire lærere pr. skole i alt, som fordeles på hhv. 2025 og 2026.

Det forventes, at der vil være behov for vikardækning i perioden, hvor lærerne deltager i uddannelse. Derudover påregnes transportomkostninger, da Københavns Kommune ikke har tilstrækkelig svømmehalskapacitet til at uddanne så mange svømmelærere på én gang. Der kan derfor opstå behov for at gennemføre uddannelsen i anden kommune. Der investeres 8 mio. kr. for at dække omkostninger i forbindelse med vikardækning og transport. Det vurderes, at der skal bruges 3,5 mio. kr. til vikardækning og 500.000 kr. til transportomkostninger, der ligeledes fordeles på hhv. 2025 og 2026.

INVESTERINGSFORSLAG

OFS 2023-2024

Der afsættes et centralt årsværk fra 2024-2026 til at håndtere implementeringen og koordinere kompetenceudviklingen af svømmelærere på tværs af skolerne. Det vurderes, at der er behov for et helt årsværk, da det er en stor ændring, og da der på denne måde sikres en smidig overgang. Det forventes, at stillingen besættes med skolestart august 2024, og der er derfor medregnet 5/12-effekt for 2024.

Tabel 1. Forslagets samlede økonomiske konsekvenser

1.000 kr. 2025 p/l	Styringsområde	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Varige ændringer (effektiviseringer og drift)							
Effektivisering af svømmelærere på Bellahøj Skole	Service		-1.386	-3.327	-6.652	-6.652	-6.652
Effektivisering af administrative opgaver ifm. Svømmeskolen (Bellahøj Skole)	Service				-270	-270	-270
Varig drift til skolerne af svømmeundervisning	Service				1.250	1.250	1.250
Samlet varig ændring			-1.386	-3.327	-5.672	-5.672	-5.672
Implementeringsomkostninger (midler fra investeringspuljen)							
Kompetenceudvikling (svømmeuddannelse og livredderkursus til skolelærere)	Service		2.000	2.000			
Vikardækning	Service		3.500	3.500			
Transport	Service		500	500			
Centralt årsværk til implementering	Service	300	600	600			
Samlede implementeringsomkostninger		300	6.600	6.600			
Samlet økonomisk påvirkning		300	5.214	3.273	-5.672	-5.672	-5.672
Tilbagebetalingstid baseret på serviceeffektivisering	5						
Tilbagebetalingstid baseret på totaløkonomi	5						

Noter til alle tabeller: Forslaget skal udarbejdes i 2025 p/l, men udmøntes i overførselssagen i 2024 p/l. Alle besparelser er angivet med negativt (-) fortegn.

3. Implementering og opfølgning

Opfølgningsmål	Hvordan måles opfølgningsmålet?	Hvem er ansvarlig for opfølgning?	Hvornår gennemføres opfølgningen?
Implementering og anvendelse af investeringsmidler			
Kompetenceudvikling af lærere og pædagoger på folkeskoler	Der er gennemført kompetenceudvikling af lærere og pædagoger, så skolerne selv kan gennemføre svømmeundervisning	FAC	August 2026
Realisering af effektiviseringer			
Delvis lukning af Svømmeskolen på Bellahøj Skole	Opsigelse af seks årsværk pr. august 2025.		August 2025
Lukning af Svømmeskolen på Bellahøj Skole	Opsigelse af de resterende seks årsværk pr. august 2026.		August 2026

INVESTERINGSFORSLAG

OFS 2023-2024

4. Risikovurdering

Der kan være risiko for, at nogle skoler oplever udfordringer med at sikre tilstrækkeligt med lærere med relevant uddannelse. I udviklingen af forslaget blev det bemærket, at flertallet af skolerne kunne stille de nødvendige lærere til svømmeundervisningen på nuværende tidspunkt, og mange af de nuværende svømmelærere blev af skolerne betragtet som "ekstra"-lærer eller vikarer i tilfælde af sygdom. Derfor vurderes risikoniveauet som lavt.

5. Hvem er hørt?

	Ja/Nej	Dato for godkendelse
Center for Økonomi, Økonomiforvaltningen	Ja	31. januar 2024